

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
протокол № 8
від «23» лютого 2018 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПІРАНТУРИ**

для спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

ВІННИЦЯ – 2018

Програма вступного іспиту до аспірантури для спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / [за ред. Т.В Орєхової]. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. – 27 с.

Вступний іспит зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» є основною формою вступних випробувань до аспірантури (з відривом від виробництва та без відриву від виробництва).

Укладачі:

Т.В. Орєхова – завідувач кафедри «Міжнародні економічні відносини», д-р екон. наук, професор

І.В. Хаджинов – професор кафедри «Міжнародні економічні відносини», д-р екон. наук, професор

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І НАВИЧОК НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ	5
2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ	7
3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ	18
4. ЛІТЕРАТУРА	20

ВСТУП

Програма підготовлена авторським колективом кафедри міжнародної економіки під керівництвом завідувача кафедри професора Т.В. Орехової.

Дана програма передбачає глибоке знання матеріалу про сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин та основні проблеми, що існують в цій галузі.

Вступники до аспірантури за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» при складанні вступного іспиту зі спеціальності мають виявити знання предмета та об'єкту міжнародних економічних відносин як науково-дослідницької сфери, показати уміння комплексно аналізувати матеріал та розуміння системності як наукового підходу, що є принципово важливим в пізнанні сутності світового господарства і міжнародних економічних відносин

Іспит зі спеціальності має усну форму проведення.

Вимоги до реферату: українська мова, друкований (14-й шрифт, через 1,5 інтервали), обсяг – 24-26 стор., перша сторінка – титульний лист, друга сторінка – зміст, остання – список літератури. Наукова доповідь (реферат) повинен відповідати обраній науковій спеціальності.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ДО АСПІРАНТУРИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Білет має наступну структуру: 3 теоретичні питання

Критерії оцінювання:

- “**відмінно**” – досконале знання теоретичних і практичних аспектів курсу з обраної спеціальності;
- “**добре**” – ґрунтовне знання основних питань курсу з обраної спеціальності;
- “**задовільно**” – знання ключових питань з обраної спеціальності;
- “**незадовільно**” – незнання ключових питань з обраної спеціальності, невміння підкріплювати теоретичні викладки прикладами з практики.

Для отримання оцінки «відмінно» відповідь має включати

- обґрунтування актуальності проблеми;
- логічність викладення матеріалу;
- обґрунтованість власної думки ;
- знання понятійного матеріалу;
- наявність фактичних даних та посилань на зарубіжний досвід;
- наявність висновків.

Максимальна оцінка присвоюється, якщо здобувач у повному обсязі грамотно та логічно викладає матеріал, правильно обґрунтовує прийняті рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, виявляє творчий підхід при відповіді.

Кількість оціночних балів **знижується на 20%** у разі, якщо здобувач знає матеріал, грамотно і за суттю його викладає, але припускає незначні неточності в доказах, трактовці понять та категорій, при цьому здобувач повинен володіти необхідними вміннями та навичками для логічного аналізу.

Кількість балів **знижується на 50%** за умови знання здобувачем лише основного програмного матеріалу, припущання ним неточностей, недостатньо чітких формулювань, непослідовності у відповідях.

Кількість балів **зменшується на 80%**, якщо здобувач не знає значної частини

програмного матеріалу, припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, не володіє основними уміннями та навичками при відповіді, не в змозі відповісти на контрольні запитання

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ

РОЗДІЛ 1

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Міжнародні економічні відносини як наука та система знань. Предмет та об'єкт міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародних економічних відносин. Форми та рівні міжнародних економічних відносин. Основні поняття та категорії міжнародних економічних відносин та їх генезис. Системність та об'єктивність міжнародних економічних відносин. Сучасні принципи аналізу міжнародних економічних відносин. Субстанціальна основа міжнародних економічних відносин сучасності. Зростання єдності сучасної цивілізації та світового господарства.

Цивілізаційний, формаційний та релігійно-космічний підходи до історії людського суспільства і його економічних відносин. Передумови формування індустріальної цивілізації та світового ринку. Роль географічних відкриттів у розвитку світового ринку. Зрушення у сфері виробництва та економічних формах суспільства. Перший промисловий переворот. Первісне нагромадження капіталу та його характерні риси. Зовнішня торгівля як джерело нагромадження капіталу. Посилення процесу монополізації виробництва і капіталу. Поглиблення процесу інтернаціоналізації господарського життя.

Необхідність відбудови системи світогосподарських зв'язків у повоєнний період. План Маршалла. Участь менш розвинених країн у світогосподарських процесах. Поділ світового господарства на "центр" і "периферію". Нерівномірності розвитку та загострення суперечностей між ними. Зміни в розстановці сил у світовому господарстві. Бреттон-Вудські угоди як основа функціонування повоєнної світової валютної системи. Міжнародний валютний фонд (МВФ), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) - їх роль у розвитку міжнародного економічного співробітництва.

Зміни у масштабах, формах і напрямках вивозу капіталу. Створення змішаних компаній пряме зарубіжне інвестування. Формування трьох світових центрів еко-

номічної сили. Посилення ролі ТНК у світовій економіці. Стан та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в повоєнний період.

РОЗДІЛ 2

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ І КООПЕРАЦІЯ ПРАЦІ

Міжнародний поділ праці як продукт індустріальної цивілізації. Взаємозв'язок світового ринку та міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці - основа міжнародних економічних відносин. Форми і види міжнародного поділу праці, спеціалізація і кооперування виробництва. Економічна ефективність міжнародного поділу праці. Показники і фактори розвитку МПП.

Характеристика основних моделей МПП (теорія абсолютних переваг А.Сміта, порівняльних переваг Д.Рікардо). Модель Хекшера-Оліна-Самуельсона. Парадокс Леонтьєва. Аналіз змін в системі МПП під впливом науково-технологічної революції та глобальної соціально-економічної трансформації. Теорія специфічних факторів виробництва. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці і виробництва. Міжнародна кооперація виробництва як форма міжнародної кооперації праці. Проста, складна та комплексна форми міжнародної кооперації праці. Глобальні виробничі мережі. Характерні ознаки міжнародно-спеціалізованої галузі.

Міжнародний поділ праці як різновидність територіального поділу праці. Головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах: забезпечення умов зростання; економія національних витрат праці, заміщення матеріальних, фінансових, технологічних, інвестиційних, трудових ресурсів. Порівняльні і конкурентні переваги економіки України в МПП.

РОЗДІЛ 3

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інтернаціоналізація господарського життя - закономірність розвитку цивілізації, прояв загального прогресу праці, рушійна сила становлення і розвитку системи

всесвітнього економічного спілкування. Внутрішні і зовнішні фактори інтернаціоналізації виробництва та обігу. Суть та форми прояву інтернаціоналізації господарського життя.

Особливості інтернаціоналізації обміну. Нові явища в міжнародному поділі праці. Поглиблення внутрігалузевої спеціалізації у світовому господарстві. Міжнародна виробнича кооперація. Науково-технологічні фактори інтернаціоналізації. Критерії і показники інтернаціоналізації господарського життя. Динаміка експортної квоти в сучасних умовах.

Від інтернаціоналізації обміну до інтернаціоналізації капіталу і виробництва. Головні етапи і стадії інтернаціоналізації господарського життя. Формування міжнародних форм виробництва, інтернаціоналізація головних факторів виробничого процесу. ТНК і розвиток міжнародних виробничих зв'язків. Внутрішньофірмова міжнародна спеціалізація виробництва в сучасних умовах. Інтернаціоналізація фінансового капіталу.

Екстерналізація та інтерналізація виробництва. Правило інтерналізації Коуза. Проблеми та перспективи мультинаціонального виробництва. Розвиток та диверсифікація форм міжнародних економічних відносин як прояв процесу посилення інтернаціоналізації господарського життя у всесвітньому масштабі.

Інтернаціоналізація процесу зростання. Міжнародні господарські комплекси. Світовий характер сучасних продуктивних сил та його прояв в економіці України. Регіональні та світогосподарській зв'язки України.

РОЗДІЛ 4

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ. СВІТОВИЙ РИНОК

Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн. Обсяг, структура і напрями зовнішньої торгівлі в сучасних умовах. Головні фактори зростання міжнародного товарообміну. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі. Зміни в товарній структурі зовнішньої торгівлі. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі між промислово розвинутими державами. Зниження пи-

томої ваги країн, що розвиваються у міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі країн Східної Європи та нових незалежних держав. Місце нових індустріальних держав. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі.

Сучасні зарубіжні концепції з питань міжнародної торгівлі. Нерівномірність розвитку зовнішньої торгівлі. Зовнішня торгівля головних центрів економічної сили: США, ЄС, Японії. Світова торгівля і ТНК. Послуги як найбільш динамічний сучасний фактор сучасної світової торгівлі.

Закономірності ціноутворення на світовому ринку. Ринкова вартість і ціна виробництва, інтернаціональна вартість і світова ціна. Особливості ціноутворення в сучасну епоху. Транснаціональні корпорації та їх вплив на процес ціноутворення. Інформаційні джерела про ціни. Множинність цін. Головні етапи розвитку ціноутворення після II світової війни. Нерівномірність руху цін на світовому ринку. Демпінгові ціни. Умови торгівлі та шляхи їх гармонізації. Методи та способи регулювання міжнародної торгівлі. Оподаткування у зовнішній торгівлі. Сучасні системи аналізу міжнародної торгівлі.

Сутність та основні складові елементи механізму регулювання світогосподарських зв'язків (принципи, методи та інструменти регулювання, інституційно-правові структури). Національна та міжнародна підсистеми регулювання МЕВ. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародні товарні угоди у системі регулювання світової торгівлі. Регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ/СОР. Механізм торгових конференцій. Угоди TRIM, GATS, TRIP. Фінансові методи зовнішньоторговельної політики. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Зовнішня торгівля України. Проблеми поліпшення структури експортно-імпортних поставок. Головні фактори конкурентноздатності та їх реалізація в зовнішній торгівлі України.

РОЗДІЛ 5

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інтернаціоналізація капіталу та виробництва в післявоєнний час. Обсяги, динаміка і структура прямих зарубіжних інвестицій. Географічний розподіл прямих зарубіжних інвестицій. Головні потоки міжнародного капіталообміну.

Теорії прямих інвестицій і міжнародного підприємництва. Еклектична парадигма Даннінга. Тенденції розвитку міжнародної підприємницької діяльності. Проблеми і суперечності вивозу капіталу і посилення ролі транснаціональних корпорацій.

Зміна питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталу, форми і види зарубіжного інвестування. Діяльність міжнародних інвестиційних інститутів у галузі вивозу капіталу. Проблеми страхування та захисту зарубіжної інвестиційної діяльності. Головні форми спільного міжнародного підприємництва. Транснаціональні корпорації, спільні підприємства, вільні економічні зони та їх роль у сучасному світовому господарстві.

Двосторонні та регіональні аспекти регулювання руху капіталів. Угоди про взаємний захист та заохочення іноземних інвестицій. Угоди про запобігання подвійного оподаткування. Принципи вільного руху капіталів у Європейському Союзі. Глобалізація регулювання руху капіталу. Діяльність ЕКОСОР, ЮНКТАД та Центру ООН з ТНК у сфері сприяння міжнародному руху капіталів. Світовий банк та регулювання міжнародного руху капіталів.

Іноземні інвестиції в економіці України. Створення політико-економічних та нормативно-правових передумов розвитку міжнародної підприємницької діяльності на території України.

РОЗДІЛ 6

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Рушійні сили розвитку сучасних інтернаціональних продуктивних сил, роль науково-технічного обміну в світовому відтворювальному процесі. Науково-техні-

чна революція і її вплив на розвиток форм міжнародного економічного спілкування. Структуротворча функція НТР в системі всесвітнього господарства. Глобальний характер НТР, її масштаби, темпи. Форми, масштаби і структура міжнародних науково-технічних зв'язків.

Міжнародний обмін ліцензіями, "ноу-хау". Інжинірингові послуги в міжнародних економічних відносинах. Інформаційні ринки.

Основні форми розвитку міжнародної науково-технічної кооперації. Великі міжнародні науково-технічні програми. Науково-технічна програма країн ЄЕС "Евріка". Міжнародна програма "Інформаційна ініціатива". Науково-технічні зв'язки Схід-Захід, Північ-Південь. Проблеми прискорення науково-технічного прогресу країн, що розвиваються. Міжнародний технологічний обмін. Формування технологічної моделі міжнародного поділу праці. Економічна ефективність міжнародного науково-технічного співробітництва.

Інтелектуальна власність у світовому господарстві. Економічні механізми захисту прав інтелектуальної власності в МЕН.

РОЗДІЛ 7

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Світовий ринок робочої сили і міжнародна трудова міграція. Поняття міжнародної трудової міграції. Форми міграції робочої сили. Міграція робочої сили в системі міжнародних економічних відносин.

Сучасні концепції та теорії міжнародної трудової міграції.

Основні риси і напрямки сучасних міграційних процесів. Роль науково - технічної революції в розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Міжнародні корпорації і міграція робочої сили. Вплив економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Основні міжнародні ринки робочої сили. Сучасні центри міжнародного притягання робочої сили. Роль мігрантів в економічному розвитку країн імміграції.

Проблеми міждержавного розподілу трудових ресурсів. Боротьба за рівноправність іноземних робітників. Розгляд в ООН, МОП та інших організаціях питань

відпливу кваліфікованих кадрів з країн, що розвиваються, до розвинутих країн. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси.

Система регулювання міжнародної міграції робочої сили. Державне регулювання міжнародної міграції. Регулювання соціальної сфери та доходів мігрантів. Дво- та багатосторонні угоди про міграцію робочої сили. Внутрішні та зовнішні аспекти регулювання міграції у Європейському Союзі. Конвенції Міжнародної організації праці з проблем міграції робочої сили. Сучасні тенденції міжнародної міграційної політики в Україні. Законодавче забезпечення міграційної політики в Україні.

РОЗДІЛ 8

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ І КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини як підсистема світового процесу зростання. Підвищення ролі валютно-фінансових і кредитних інструментів у розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Основні структурні елементи міжнародної валютної системи, її характерні ознаки і головні тенденції розвитку. Основні платіжні засоби. Сутність і структура валютно-фінансової політики.

Режим валютних курсів і паритетів. Умови конвертованості валют. Валютні відносини. Механізм поповнення каналів міжнародного обороту платіжними засобами. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні валютні ринки і ринки золота. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні установи і організації.

Основні типи міжнародних валютних систем. Бреттон-Вудська валютна система і її еволюція. Ямайська система. Валютно-фінансова система країн ЄС. Платіжні баланси і валютний курс. Проблеми міжнародної валютної ліквідності. Основні засоби регулювання платіжного балансу.

Суть і основні функції міжнародних кредитних відносин. Джерела і види міжнародних кредитів. Міжнародні ринки позичкових капіталів. Вартість і валюти міжнародного кредиту. Банки і небанківські інститути у міжнародних кредитних відносинах.

Сутність та структура валютно-фінансової політики. Основні рівні та суб'єкти

валютно-фінансового регулювання МЕВ. Форми та цілі регулювання валютного курсу. Девальвація та ревальвація: наслідки для національної економіки. Валютні обмеження в МЕВ. Основні засоби регулювання платіжного балансу. Регулюючі функції міжнародних валютно-фінансових та кредитних організацій: МВФ; МБРР; МАР; МФК; ЄБРР інших регіональних банків.

Концепції реформування сучасної міжнародної валютно-фінансової системи.

РОЗДІЛ 9

ВИРОБНИЧА І ІНФОРМАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА СУЧАСНИХ МЕВ

Роль інфраструктури у формуванні цілісної системи сучасних МЕВ. Проблеми і тенденції функціонування міжнародної транспортної системи і її різних підсистем морського, автомобільного, залізничного, трубопровідного та інших видів транспорту. Характеристика ролі міжнародної інформаційної системи, яка забезпечує світовий виробничий процес. Система "Інтернет".

Міжнародна система зв'язку, міжнародні системи статистики, міжнародні системи стандартизації та інші елементи інфраструктурної складової системи МЕВ.

Міжнародні організації в галузі транспорту, зв'язку, інформації та інших галузей інфраструктури. Важливі міжнародні угоди в галузі виробничо-інформаційної інфраструктури. Інституційне регулювання наднаціональної виробничої інфраструктури. Міжнародне фінансування глобальних інфраструктурних проектів. Виміри національної економічної безпеки в контексті розвитку глобальної виробничої інфраструктури

Виробнича і інформаційна інфраструктура України як фактор диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків.

РОЗДІЛ 10

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Теорії міжнародної економічної інтеграції. Форми та етапи розвитку міжнарод-

дної інтеграції. Ефекти міжнародної інтеграції. Сучасні тенденції розвитку міжнародних інтеграційних процесів.

Економічні завдання та головні положення Римської угоди про "Спільний ринок". Організаційна структура ЄС. Створення митного союзу і розвиток зовнішньої торгівлі країн ЄС. Суть єдиної промислової політики. Проблеми аграрної інтеграції країн ЄС. Європейська валютна система. Єдиний Європейський акт. Маастрихтські угоди. Шляхи створення економічного і валютного союзу країн ЄС.

Західноєвропейська інтеграція і країни, що розвиваються. Торгово-економічні відносини між ЄС і країнами Африки, що розвиваються. Загальноєвропейське економічне співробітництво. ЄС-ЄАВТ: створення спільного західноєвропейського економічного простору. Центральноевропейське економічне угруповання Вишеградська "четвірка". Чорноморська економічна зона.

Інтеграційні процеси в Північній Америці (НАФТА). Причини та особливості інтеграційних процесів в країнах, що розвиваються. Південно-Східна Азія – АСЕАН. Зона вільної торгівлі АСЕАН – КНР. Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК). Південноамериканська економічна система (ПАЕС). Спільний ринок країн Південного конусу (МЕРКОСУР). Економічні союзи в Африці. Магрибське економічне співтовариство. Митний і економічний союзи Центральної Африки (ЮДАЕК).

Інтеграційні процеси на теренах Співдружності незалежних держав. Євразійське економічне співтовариство (ЄвроАзЕС) та перспективи функціонування єдиного економічного простору. Митний союз трьох держав РФ, Казахстану та Білорусі. Формування Зони вільної торгівлі СНД. ГУАМ як неформальний міждержавний союз. Регіональні економічні союзи країн Середньої Азії. Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях.

РОЗДІЛ 11

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Суть і об'єктивні передумови виникнення глобальних проблем світової економіки. Поняття "глобальні проблеми". Основні підходи до аналізу глобальних проблем. Неоднорідність проблем. Класифікація глобальних проблем світової економіки і причинно-наслідкові фактори їх формування.

Глобальні проблеми і їх вплив на світовий розвиток. Підходи до вирішення глобальних проблем.

Гонка озброєнь як глобальна проблема. Продовольча проблема: масштаби і перспективи. Загострення світової екологічної проблеми на сучасному етапі. Проблема сировини і її вплив на світовий економічний розвиток. Глобальна енергетична проблема і шляхи її вирішення.

Соціально-політичні проблеми. Глобальні проблеми, пов'язані з подоланням наслідків колоніалізму і неоколоніалізму, відсталості, бідності і голоду. Група глобальних проблем техніко-економічного і економічного характеру. Глобальні проблеми світового господарства, які визначаються розвитком науково-технічного прогресу, освіти і культури, зростанням народонаселення, посиленням охорони здоров'я, необхідністю біологічної адаптації людини.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Концепція нового міжнародного економічного порядку (НМЕП). Питання забезпечення національного суверенітету в умовах загострення глобальних проблем світового господарства.

РОЗДІЛ 12

ПРОГНОСТИЧНІ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ.

Характеристика основних футурологічних концепцій світового господарства.

Прогнози розвитку світового господарства і системи міжнародних економічних відносин на середньотермінову (10-15 років) і довгострокову перспективу.

Динаміка основних світогосподарських процесів на період до 2000 року. Темпи і пропорції розвитку світового господарства. Основні сектори світової економічної системи. Проблеми вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку окремих країн і регіонів. Прогнози руху основних видів ресурсів. Основні варіанти і сценарії світового економічного розвитку.

Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів. Поняття економіко-математичної моделі. Формалізоване вираження взаємозв'язків між різними елементами системи МЕВ. Методологія і методика економіко-математичного моделювання різних підсистем МЕВ (торгової, валютно-фінансової, кредитної та ін.).

Аналіз існуючих моделей світового господарства. Модель міжгалузевого балансу. Модель олігопольної цінової конкуренції. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі. Дослідження міжнародних економічних відносин методами кореляційного аналізу. Дослідження факторів валютних і фінансових криз сигнальним методом та методами кореляційного аналізу. Дисперсійний та регресійний аналіз міжнародної торгівлі та інвестицій.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Бреттон-Вудська та Ямайська міжнародні валютні системи.
2. Валютний курс та механізм його регулювання. Конвертованість грошей її форми.
3. Європейська валютна система. Основні тенденції її розвитку на сучасному етапі.
4. Інкотермс. Базисні умови поставок.
5. Малий бізнес і його роль у світовій економіці.
6. Міжнародна валютна система, її структурні елементи та основні етапи еволюції.
7. Міжнародний валютний фонд. Його структура і основні напрямки діяльності.
8. Наслідки розширення ЄС для України.
9. Неокласичні моделі відкритої економіки.
10. Нові індустріальні країни. Загальне та особливе у процесі перебудови промислової структури.
11. Основні питання та проблеми зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
12. Особливості сучасних світових циклів і криз.
13. Парадокс Леонтьєва.
14. Платіжний баланс та його структура.
15. Проблема встановлення нового міжнародного економічного порядку і хід її вирішення.
16. Проблеми залучення іноземного капіталу в економіку України.
17. Протекціонізм, види, методи та наслідки протекціоністської політики.
18. Регіональні інтеграційні об'єднання.
19. Розвиток світогосподарських відносин в контексті акції США на Близькому Сході.
20. Світова організація торгівлі. Основні напрями діяльності.
21. Світовий ринок робочої сили та міжнародна міграція робочої сили.

- 22.Співвідношення факторів виробництва, як передумова міжнародної торгівлі.
- 23.Суть і фактори економічної інтеграції.
- 24.Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
- 25.Теорема Самуельсона.
- 26.Теорема Хекшера-Оліна.
- 27.Теорія абсолютних переваг А. Сміта.
- 28.Теорія і форми економічної інтеграції у світі та їх вплив на розвиток світового господарства.
- 29.Транснаціональні корпорації та їх роль у світовій економіці.
- 30.Фінансова ситуація в країні (за вибором).

4. ЛІТЕРАТУРА:

1. Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин : колект. монографія / [О. В. Баула та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 311 с. : іл., табл.
2. Алексієвець, Л. М. Українсько-польські відносини сучасності [Текст] : [монографія] / Л. Алексієвець, І. Ільчук. - Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2016. - 259 с.
3. Бережна, Л.В. Економіко-математичні моделі в зовнішньоекономічній діяльності : навч. посіб. для студентів екон. напрямів підгот. / Л. В. Бережна, О. І. Снитюк. – Київ : Кондор-Видавництво, 2016. – 385 с. : іл., табл., портр.
4. Бестужева, С. В. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посіб. / С. В. Бестужева ; Харків. нац. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, 2016. - 266 с. : іл., табл.
5. Бокоч, В. М. Електоральний маркетинг в політичному процесі: міжнародний досвід [Текст] : монографія / Бокоч В. М. ; Ужгород. нац. ун-т, Ф-т міжнар. відносин, Каф. міжнар. відносин. - Ужгород : Ліра, 2015. - 198 с.
 - а. Вип. 22 : Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід / за заг. ред. : Н. О. Татаренко, В. Г. Ціватого. - 2015. - 262 с.
 - б. Вип. 23 : Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід / за заг. ред. : Н. О. Татаренко, В. Г. Ціватого. - 2016. - 252 с.
6. Вплив глобалізаційних процесів на безпеку держави: економічний, інформаційний, соціальний та культурологічний аспекти [Текст] : монографія / [Юхименко П. І. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Юхименка П. І. - Київ : Ун-т "Україна", 2015. - 513 с. : рис., табл.
7. Глобальна економіка : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Мазурок [та ін.]. - Львів : Магнолія 2006, 2015. - 208 с.
8. Глобальна економіка : навч. посіб. для студ. ВНЗ / П. П. Мазурок [та ін.]. - Львів : Магнолія 2006, 2017. - 206 с.
9. Горбач, Л. М. Міжнародні економічні відносини : підруч. [для студентів ВНЗ] / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. - Київ : Кондор, 2017. – 428 с. : іл., табл.
10. Джудіс, Дж. Б. Великий вибух популізму: як економічна криза змінила світову політику [Текст] / Джон Б. Джудіс ; [пер. з англ. Н. Палій]. - Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. - 192 с. - Назва обкл. : Великий вибух популізму. - Пер. изд. : The populist explosion: how the great recession transformed american and european politics / John B. Judis. - New York, 2016.
11. Економіка: макро - та мікроекономічні аспекти [Текст] : навч. посіб. / Баула О. В. [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : ІВВ Луц. НТУ, 2018. - 278 с. : рис., табл.
12. Європейська інтеграція та міжнародна співпраця [Текст] = European integration and international cooperation : посібник / [В. А. Мандрагеля та ін.] ; за заг. ред. В. А. Мандрагелі, Л. А. Шереметьєвої ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. глобалістики, євроінтеграції та упр. нац. безпекою. - Київ : НАДУ, 2016. - 286, [1] с.

13. Зовнішньополітичні комунікативні технології [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ, які навчаються за напрямом підгот. "Міжнародна інформація" / [Є. А. Макаренко та ін.] ; Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. - Київ : Центр вільної преси, 2016. - 415 с. - (Серія "Міжнародні інформаційні відносини"). : іл.

14. Зовнішня політика України в умовах глобалізації [Текст] : анот. іст. хроніка міжнар. відносин (2008-2013) / [С. В. Віднянський та ін. ; відп. ред. А. Ю. Мартинов] ; НАН України, Ін-т історії України. - Київ : Ін-т історії України НАН України, 2015. - 377 с.

15. Калдыбаева, Е. К. Проблемные вопросы и перспективы интеграции Украины и Казахстана в мировое экономическое сообщество : монографія / Е. К. Калдыбаева, А. В. Череп ; М-во образования Украины, М-во образования Казахстана. - Киев : Кондор - Издательство, 2017. - 294 с. : ил., табл.

16. Касьянова, М. М. Українці в міграційних процесах східної Європи в умовах постбіполярної трансформації міжнародної системи [Текст] : [монографія] / М. Касьянова. - Вінниця : Документ Принт, 2017. - 517 с. : мал., табл.

17. Козак, Л. С. Міжнародні стратегії економічного розвитку : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / Л. С. Козак, О. В. Федорук : Нац. трансп. ун-т. - Київ : НТУ, 2016. - 210 с. : іл., табл., портр.

18. Коломієць, Г. М. Інтеграційна траєкторія національної господарської системи в глобальному суспільстві : монографія / Г. М. Коломієць, О. В. Меленцова, І. І. Помінова ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. держ ун-т харчування і торгівлі. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2016. - 274 с. : іл., табл.

19. Комунікативні тренди міжнародних відносин [Текст] : монографія / [Є. А. Макаренко та ін.] ; Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. - Київ : Центр вільної преси, 2016. - 613, [1] с. : рис., табл. - (Серія "Міжнародні інформаційні відносини").

20. Куцаб-Бонк, К. К. Соціально-економічна конвергенція у транскордонному просторі між Україною та ЄС : тенденції, виклики, завдання / Катажина Куцаб-Бонк ; НАН України, ДУ «Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього». - Львів : Інститут регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього НАН України, 2016. - 242 с. : іл., табл.

21. Куцик, П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку [Текст] : монографія / П. О. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин ; Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во ЛКА, 2015. - 583 с. : рис., табл.

22. Майборода, О. М. Етнічність у міжнародній системі [Текст] / О. М. Майборода ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. - 403 с.

23. Майборода, О. М. Етнічність у міжнародній системі [Текст] / О. М. Майборода ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Вид. 2-ге, випр. і допов. - Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2017. - 444 с.

24. Мартинова Л. Б. Конкурентоспроможність людського потенціалу за умови євроінтеграції / Мартинова Л. Б. - Хмельницький : ХНУ, 2016. - 335 с. : іл., табл.

25. Міжнародна економіка : навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. - Львів : Новий Світ-2000, 2017. - 446 с.

26. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки [Текст] : монографія / [Є. В. Багацький та ін. ; за заг. ред. І. М. Ковалю, О. І. Брусиловської] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук. - Одеса : ОНУ, 2016. - 408 с.

27. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Є. І. Войнова [та ін.] ; за ред. С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва ; Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2015. - 304 с.

28. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів : навч. посіб. / Чернігів. нац. технолог. ун-т ; за ред.: С. М. Шкарлета, М. П. Бутка. - Київ : ЦУЛ, 2016. - 528 с.

29. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети України [Текст] : монографія / [І. Горобець та ін.; за заг. ред. проф. С. Шергіна, В. Космини, Л. Чекаленко] ; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. - Київ : Дипломат. акад. України при МЗС України, 2017. - 436, [2] с. : рис., табл.

30. Муковський, І. Т. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах : навч. посіб. / І. Т. Муковський, А. Г. Міщенко, М. М. Шевченко. - Київ : Кондор, 2015. - 224 с.

31. Орловська, Ю. В. Еколого-економічна політика зміцнення міжнародної конкурентоспроможності країн ЄС : монографія / Ю. В. Орловська, М. С. Вовк ; Держ. ВНЗ «Придніпров. Держ. акад. буд-ва та архітектури». - Дніпропетровськ : ПДАБА, 2014. - 205 с. : іл., табл.

32. Парахонський, Б. О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища [Текст] : аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НІСД, 2015. - 97 с. - (Національна безпека ; вип. 10).

33. Парахонський, Б. О. Системна криза міжнародної безпеки: Близькосхідно-Чорноморський простір [Текст] : аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; [за заг. ред. К. А. Кононенка] ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НІСД, 2016. - 51 с. - (Серія "Національна безпека" ; вип. 11).

34. Процеси європеїзації України в окремих галузях = Procesy europeizacji Ukrainy w wybranych obszarach / Й. Тимановський [та ін.] ; наук. ред.: Й. Тимановський [та ін.] ; Варшав. Ун-т, ВНЗ «Нац. акад. упр.», Асоц. Співпраці Польща – Схід]. - Київ ; Варшава. - ВНЗ «Нац. акад. упр.», 2016. - 228 с. : табл.

35. Резнікова, Н. В. Глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин : навч. посіб. / Н. Резнікова. - Київ : Консультант, 2017. - 539 с. : іл., табл.

36. Саранов, С. В. Україна на шляху до загальноєвропейської інтеграції : навч.-метод. посібн. для слухачів курсів підвищення кваліфікації / С. В. Саранов. - Харків : Друк. Мадрид, 2016. - 91 с. : табл., портр.

37. Світові офшорні центри: навч. посіб. / М. І. Карлін. - Київ: Кондор-Видавництво, 2015. - 424 с.

38. Сковронський, Д. М. Політичні та економічні трансформації соціальної держави [Текст] : монографія / Сковронський Д. М. ; Навч.-наук. ін-т права та психології Нац. ун-ту "Львів. політехніка". - Львів : Афіша, 2015. - 199 с.

39. Спенс, М. Нова конвергенція. Майбутнє економічного зростання у багатошвидкісному світі : [пер. з англ.] / М. Спенс. – Київ : Тепмора, 2017. – 351 с. : іл.
40. Становлення і розвиток глобальних економічних відносин : зб. наук. праць з актуал. питань екон. наук. / Наук. орг «Перспектива». – Херсон ; Дніпро. - Гельветика, 2017. – 103 с. : іл., табл.
41. Стратегії конкурентного розвитку у глобальній економіці : монографія / [А. М. Поручник та ін] ; за заг ред. А. М. Поручника, Я. М. Столярчук ; Держ. ВНЗ «Київ. нац.-екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2016. – 331 с. : іл., табл.
42. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин і зовнішньоекономічні зв'язки України : монографія / В. М. Фомішина [та ін.] ; за ред. В. М. Фомішиної]. – Херсон : Стар, 2017. - 338 с. : іл., табл.
 - а. Т. 1. – 2016. - 358 с. : ил., табл.
 - б. Т. 2. – 2016. – 354 с. : ил., табл.
43. Тараненко, Г. Г. Міжнародні організації [Текст] : навч. посіб. / Г. Г. Тараненко ; Київ. міжнар. ун-т. - Київ : Київ. міжнар. ун-т, 2017. – 135 с.
44. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика [Текст] : навч. посіб. / М. П. Требін [та ін.] ; за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 538, [1] с.
45. Трансформаційні перетворення економічних систем: виклики сучасності : монографія / Кол. авторів. – К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 290 с.
46. Україна в міжнародних інтеграційних процесах [Текст] : монографія / В. В. Копійка [та ін.] ; за ред. В. В. Копійки ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2015. - 575 с. : рис., табл.
47. Україна в системі європейської інтеграції [Текст] : [в 2 ч.] / М. Палінчак [та ін.] ; Держ. ВНЗ Ужгород. нац. ун-т, Ф-т міжнар. відносин. - Ужгород : РІК-У, 2016. - 339 с. : рис., табл. - (Серія "Кафедральна бібліотека. Міжнародні економічні відносини" ; вип. 3).
48. Фесенко, М. В. Консолідація суб'єктів світ-системи у розбудові нового міжнародного порядку [Текст] : монографія / М. Фесенко. - Київ : Центр вільної преси, 2015. - 527 с. - 350 экз.
49. Фомішин, С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Фомішин, Ю. В. Колесник. - Львів : Новий Світ-2000, 2017. - 360 с.
50. Французька модель державності: політичний економічний, соціальний і правовий аспекти [Текст] : монографія / О. Г. Бабенко [та ін.] ; відп. ред. : Н. О. Татаренко, С. С. Троян, О. І. Шаповалова ; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. - Київ : Дипломат. акад. України при МЗС України, 2015. - 488 с. : іл.
51. Юрченко, С. О. Міжнародний туризм : навч. посіб. для студ. спец. «Туризмознавство», «Міжнар. екон. відносини» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. -327 с. : іл., табл.